

Sbírka zákonů a nařízení státu československého.

Částka LXXVI.

Vydána dne 4. července 1919.

Obsah: (Čís. 358.—359.) 358. Nařízení, jímž se stanoví organizační řád pro poskytování úvěru živnostníkům válkou poškozeným v Čechách. — 359. Nařízení, jímž se stanoví organizační řád pro poskytování úvěru živnostníkům válkou poškozeným na Moravě, vyjímaje moravské enklavy ve Slezsku.

Čís. 358.

Nařízení vlády republiky Československé ze dne 27. června 1919,

jímž se stanoví organizační řád pro poskytování úvěru živnostníkům válkou poškozeným v Čechách.

Podle zákona ze dne 23. května 1919, č. 276 Sb. z. a n. státu československého, se nařizuje:

Článek I.

I. Účel úvěru pro živnostníky válkou poškozené (čl. I. zák.).

§ 1.

Účelem úvěru pro živnostníky válkou poškozené jest poskytnouti příslušníkům živnostenského stavu v čl. II. uvedeným úvěrové pomoci, aby udrželi neb zřídili živnosti v těch případech, ve kterých nemohou jí dosáti dostatečnou měrou pravidelným živnostenským úvěrem.

Pod slovem „úvěr“ v dalším znění tohoto organizačního řádu dlužno rozuměti úvěr pro živnostníky válkou poškozené.

II. Okruh účastníků (čl. II. zák.).

§ 2.

Úvěru tohoto může se dostati:

- a) Majetníkům podniků živnostenských a obchodních, kteří již před válkou provozovali samostatně živnost, která však ve válce poklesla, nebo úplně zanikla bez jejich viny jejich službou vojenskou, službou pro válečné účely, nebo všeobecnými válečnými poměry; výjimečně též živnostníkům, kteří byli při vypuknutí války pomocníky;
- b) vdovám a dětem po těchto živnostnících k dalšímu provozování živnosti.

Nárok na úvěr mají vdovy a děti po živnostnících pod a) uvedených, provozuje-li se podnik dále na jejich vrub dle § 56, odst. 4. živn. řádu, aneb jestliže opověděly touž svobodnou živnost, která smrtí manžela neb otce zanikla.

III. Podmínky úvěru.

§ 3.

Ve všech případech § 2. jest účastenství v úvěru závislo na podmínce, že žadatel skutečně úvěrové pomoci potřebuje a že jí také jest hoden.

Zpravidla má tento úvěr býti omezen na takové živnosti, které zařaděny jsou do III. neb IV. třídy všeobecné daně výdělkové, aneb dle svého rozsahu budou do nich pravděpodobně zařaděny.

Živnostníci, kteří si mohou bez velkých obtíží opatřiti dostatečný úvěr pravidelný, jsou vyloučeni z tohoto úvěru; rovněž tak majetníci podniků, které již před válkou byly blízký zániku, aneb o kterých je nepochybně, že nemohou býti trvale zachovány. Pravděpodobnost úspěchu je také podmínkou úvěru dle § 2, lit. a) poslední věty.

Poskytnutý úvěr není na překážku, aby dlužník požíval pravidelného úvěru živnostenského.

Úvěru poskytuje se jen k tomu, aby živnostenský podnik byl vybudován a dále veden. K úhradě osobních potřeb neb výživy žadatelovy, nebo k vypořádání starších jeho závazků nesmí býti tohoto úvěru použito.

IV. Způsob úvěru.

§ 4.

Úvěr jest úročný a dlužno jej ve stanovených lhůtách splatiti. Jednotlivému živnostníkovi může býti tento úvěr povolen zpravidla nejvýše do 6000 K.

Úvěru poskytuje se na směnku nebo na dluhopis, avšak i v tomto posléz uvedeném případě

jest dlužník povinen podepsati vedle dlužního úpisu i směnku.

Od dlužníka buďtež požadovány jistoty zřízením rukojemství, hypotéky, zástavou cenných papírů, pojistky na život a pod., pokud jich může dle svých poměrů poskytnouti bez podstatných obtíží. Manželka dlužníková aneb družka žijící s ním ve společné domácnosti nechť přistoupí za všech okolností k jeho závazku jako spolu-dlužnice.

Dále jest dlužník povinen na dobu trvání úvěrního poměru pojistiti si u tuzemského ústavu svůj podnik i se skladem surovin a zboží, jakož i ostatní svůj movitý a nemovitý majetek proti ohni a dáti pojistku opatřiti vinkulační doložkou, že bude pojištěn obnos pojištěnci vyplacen jen se souhlasem zemského komitétu.

I kdykoliv později, pokud úvěrní poměr trvá, může býti na dlužníkovu požadováno, aby za úvěr dal jistotu neb danou jistotu doplnil, jest-li toho potřebí k zabezpečení úvěru a může-li to dlužník učiniti bez podstatných obtíží.

Při výplatě úvěru budiž toho dbáno, aby bylo zabezpečeno náležité upotřebení úvěru. K tomu konci může úvěr místo v penězích býti poskytnut také v surovinách nebo v zařízení dílenském za pomoci vhodných organisací odborných, zejména živnostenských nákupních a strojových družstev.

Dlužník je povinen vésti řádné účetní záznamy, z nichž musí býti patrné použití úvěru.

Pokud se poskytují příplatky úrokové z veřejných prostředků (čl. V. zák.), jest úrok z úvěru pro všechny dlužníky jednotný; sazbu jeho ustanovuje čas od času ministerstvo obchodu v dohodě s ministerstvem financí způsobem pro ústavy úvěr ten poskytující závazným, při čemž bude dle možnosti dbáno toho, aby úrok byl co možno nízký a stálý. Zatím činí úrok nejvýše 4 ze sta ročně. Úroků z prodlení se ustanovení toto netýká. Mimo úrok smějí býti dlužníku účtovány jen skutečné hotové výlohy, nikoli však provise.

§ 5.

Každý úvěr má býti splácen ve lhůtách nejvýše pololetních a má býti takto splacen postupně nejdéle do 11 let; splácení počíná až po uplynutí prvního roku a splátky kapitálové pro další prvá tři léta mohou býti stanoveny částkami nižšími.

Dlužník může úvěr splatiti i předčasně kdykoliv.

Od věřitele může však úvěr býti vypovězen jen v těchto případech:

- a) zjistí-li se, že úvěr byl vylákán předstíráním nepravdivých skutečností, anebo, že ho nebylo použito pro živnost dlužníkovu;
- b) zanikne-li živnostenský závod dlužníkův, na příklad proto, že živnostník zemřel nebo

živnosti se vzdal, ji zcizil, nebo že mu byla odňata;

- c) jestliže dlužník převzatých závazků neplní, ačkoliv by tak při dobré vůli činiti mohl;
- d) jestliže dlužník svévolně odepře dáti jistotu dle § 4, odst. 5. dodatečně požadovanou;
- e) jestliže se majetkové poměry dlužníkovy před uplynutím původně stanovené lhůty ke splacení z jakéhokoliv důvodu tak příznivě utvářejí, že může úvěr bez nesnází splatiti;
- f) lze-li s určitostí za to míti, že podnik, pro který úvěr byl poskytnut, nedá se udržeti, a byla-li by dalším ponecháním úvěru ohrožena bezpečnost tohoto úvěru.

Výpověď jest zpravidla tříměsíční. Dle okolností, zejména hrozí-li nebezpečí z prodlení, může býti výpovědní lhůta zkrácena.

V případech odst. b) může býti úvěr za posavadních podmínek ponechán dlužníkovu nástupci v živnosti, převezme-li veškeré závazky z poměru úvěrního.

Ustanovení § 14, odst. 6. o lhůtě k podání žádosti za úvěr pro tento případ neplatí.

V. Orgány úvěru.

A. Zemský komitét.

§ 6.

Do zemského komitétu vysílají po 2 zástupcích ministerstvo obchodu, ministerstvo financí, zemský správní výbor a zemské svazy úvěrních družstev živnostenských; po 1 zástupci zemská správa politická, kuratorium zemského úvěrního fondu živnostenského, obchodní a živnostenské komory, ústavy pro zvelebování živností, veškeré zemské jednoty živnostenských společenstev; a obchodních gremií, ostatní zemské svazy družstev živnostenských, svazy občanských založen a spořitelén, ústřední jednoty hospodářských společenstev, svazy okresů a měst a státní zemská ústředna pro péči o vracející se vojiny.

Sídlem zemského komitétu jest Praha.

Uvedení činitelé imenují za každého zástupce náhradníka, jenž nastoupí, je-li zástupce zaneprázdněn.

Dva nebo více činitelů mohou imenovat zástupce společného, kterému přísluší pak tolik hlasů, kolik jich dohromady přísluší činitelům, které zastupuje.

Uvedení činitelé imenují své zástupce a jich náhradníky v zemském komitétu trvale, mohou je však kdykoliv odvolati a nahraditi zástupci jinými.

Dostaví-li se do schůze zemského komitétu jen jeden zástupce (náhradník) těch činitelů, kteří mají právo vysílati dva zástupce, hlasuje i za druhého nepřítomného zástupce.

Zemský komitét volí ze svého středu na každé tříletí předsedu a potřebný počet jeho náměstků, jakož i potřebný počet referentů a zapisovatelů. Funkce referentská a zapisovatelská může býti též vznesena na úředníky zemského úvěrního fondu živnostenského, pokud tento obstarává kancelářskou agendu zemského komitétu.

Schůzi ustavující svolá zemský správní výbor a jeho zástupce předsedá této schůzi.

Funkce členů zemského komitétu jest úřadem čestným; činitelům v komitétu zastoupeným jest zůstaveno, aby svým zástupcům nahradili ztrátu času a výlohy cestovní. Členové komitétu, jakož i úředníci zemského úvěrního fondu živnostenského, kteří obstarávají práce zemského komitétu, jsou vedle jiných povinností, plynoucích z jejich úředního postavení, zejména povinni zachovávat nejpřísnější mlčení o úředních záležitostech vůči každému, komu nejsou povinni o záležitostech těch učiniti sdělení úřední.

§ 7.

Schůze zemského komitétu svolává předseda dle potřeby a jest povinen svolati schůzi, požádá-li o to ministerstvo obchodu, ministerstvo financí, neb zemský správní výbor, nebo některá z obchodních a živnostenských komor, anebo pět jiných členů zemského komitétu. Pozvání ke schůzi buďtež rozeslána alespoň na čtyři dny předem a buďtež v nich stručně uvedeny předměty, o kterých má býti jednání.

Předseda určuje pořad jednání, řídí schůze a spolu se zapisovatelem podepisuje zápis o usneseních ve schůzích učiněných.

Zemský komitét může se usnášeti, je-li ve schůzi jeho přítomna alespoň $\frac{1}{4}$ členů. Usnášení děje se většinou hlasů přítomných. K povolení úvěru jest třeba většiny $\frac{2}{3}$ přítomných. Předseda hlasuje spolu a jeho hlas rozhoduje při rovnosti hlasů.

Má-li se povolit usnesením zemského komitétu úvěr nad 6000 K, jest potřebí, aby byli přítomni zástupci státu, země i příslušné komory a aby všichni souhlasili s usnesením.

Má-li předsedající za to, že usnesení komitétu jest formálně neplatné, nebo že komitét překročil meze své působnosti, nebo porušil závažné zájmy veřejné, a trvá-li komitét přes jeho námítky na svém usnesení, jest oprávněn zastaviti výkon usnesení až do rozhodnutí ministerstva obchodu, kterému jest věc bez odkladu předložiti. Ministerstvo obchodu jest mimo to oprávněno z moci úřední zrušiti usnesení komitétu, trpí-li vadami výše uvedenými.

Tato ustanovení platí obdobně pro užší výbory zemským komitétem snad zřízené.

Korespondenci a účetnictví zemského komitétu obstarává zemský úvěrní fond živnostenský.

Písemná vyřízení podpisuje předseda zemského komitétu spolu se zodpovědným úředníkem fondu. Za práce tyto dostane se zemskému úvěrnímu fondu živnostenskému odměny, již stanoví ministerstvo obchodu v dohodě s ministerstvem financí a hradí stát $\frac{1}{2}$, země $\frac{1}{4}$ a obchodní a živnostenské komory stejným dílem rovněž $\frac{1}{4}$ takto stanovené odměny.

§ 8.

K působnosti zemského komitétu náleží:

1. Organizovati a řídití akci úvěrovou v zemi;

2. spravovati zemskou dotaci, věnovanou pro účely tohoto úvěru;

3. míti v patrnosti povolené úvěry;

4. súčtovati platy postihující veřejné ručitele ze záruky za povolené úvěry, převzaté dobrovolně anebo povinně po zákonu ze dne 23. května 1919, č. 276 Sb. zák. a nař. státu československého;

5. při jednotlivých žádostech o úvěr, pokud tato působnost nepřejde na okresní (místní) komitétu:

- a) konati šetření o žádostech,
- b) povolovati úvěry, stanoviti podmínky úvěru v mezích tohoto organizačního řádu a přikazovati povolené úvěry peněžním ústavům,
- c) požadovati dodatečně jistotu, neb doplnění jistoty za povolený úvěr,
- d) rozhodovati, byla-li žádost za úvěr okresním (místním) komitétem zamítnuta a žadatel o úvěr odvolal se k zemskému komitétu,
- e) rozhodovati o povolení úvěru nad 6000 K,
- f) rozhodovati o předčasné výpovědi úvěru,
- g) povolovati nástupci v živnosti dlužníkově, aby převzal úvěr,
- h) uznávati jednotlivé úvěry za nedobytné;

6. rozdělovati příplatky úrokové mezi ústavy úvěr poskytující;

7. podávati ministerstvu obchodu a financí výroční zprávy o stavu úvěrové akce, jakož i jiné zprávy, výkazy a dobrozdání. o které úřad tento požádá;

8. vyjadřovati se o zamýšlených změnách sazby úrokové pro dlužníky, jakož i příplatků úrokových pro ústavy úvěry poskytující;

9. voliti ze svého středu užší výbory a vymezovati jejich působnost a stanoviti řády pro jejich jednání;

10. vydávati závazné instrukce v mezích tohoto organizačního řádu.

K působnosti uvedené pod 4. a 6. může zemský komitét přibrati zemské svazy úvěrních družstev živnostenských.

§ 9.

Užší výbory zemským komitétem zřízené vyřizují úkoly, které jim byly zemským komitétem přikázány a které mohou záležeti v přípravě usnesení komitétu, v jich vyřizování, anebo v samostatném obstarávání věcí zemskému komitétu příslušejících.

Zejména usnášení o věcech týkajících se jednotlivých úvěrů (§ 8, čís. 5), může býti přeneseno všeobecně na užší výbor zemského komitétu, nebo na několik takových výborů; do výboru s touto působností musí však vždycky býti po jednom zástupci ministerstva obchodu, ministerstva financí, zemského správního výboru, obchodních a živnostenských komor, jakož i zemských svazů úvěrních družstev živnostenských.

B. Okresní a místní komitáty.

§ 10.

Pro obvod každého soudního okresu budiž dle možnosti utvořen okresní komitát.

V Praze a Liberci zřídí se se souhlasem zemského komitétu potřebný počet místních komitátů. Také v jiných velkých městech může býti se schválením zemského komitétu zřízeno jeden nebo více komitátů místních. Rovněž tak může se schválením zemského komitétu pro více sousedních okresů soudních býti zřízen komitát společný.

Místní komitáty v Praze a Liberci budíž složeny z jednoho zástupce zemského správního výboru, ze dvou zástupců města Prahy neb Liberce, po jednom ze zástupců zemské politické správy, berní správy, příslušné obchodní a živnostenské komory, všech živnostenských společenstev a jich okresních jednot, které jsou v obvodu místního komitátu, jakož i všech peněžních ústavů, které jsou v obvodu místního komitátu a přihlášily se k poskytování úvěru.

Okresní (místní) komitát budiž složen po jednom ze zástupců zemského správního výboru, okresní politické správy, berní správy, okresního města, příslušné obchodní a živnostenské komory, všech živnostenských společenstev a jich okresních jednot, jakož i všech peněžních ústavů, které jsou v obvodu okresního (místního) komitátu a přihlášily se k poskytování úvěru.

Na tyto zástupce se vztahuje, co řečeno bylo v § 6, odst. 3. až 6. a 9.

Obce okresu, vyjma okresní město, zastupuje v okresním (místním) komitátu zástupce okresního zastupitelstva, který však nehlasuje při povolování úvěru. K rozhodování o žádostech z obcí v obvodu okresního (místního) komitátu, vyjma okresní město podaných, nutno přizvat zástupce obce, jíž se týče, který má v tom případě právo hlasovací.

Hned, jakmile tento organizační řád bude vyhlášen, předloží okresní politická správa všem peněžním ústavům v politickém okrese po 3 výtisících organizačního řádu s vyzváním, aby do 8 dnů prohlásily, chtějí-li úvěry poskytovat a aby v kladném případě jmenovaly svého zástupce do okresního komitátu i jeho náhradníka.

Současně vyzve okresní politická správa berní správy, okresní zastupitelstva, okresní města, příslušnou obchodní a živnostenskou komoru a všechna živnostenská společenstva a jich okresní jednoty v politickém okrese stávající, aby do 8 dnů jmenovaly své zástupce do okresních komitátů a jich náhradníky.

Neprodleně po uplynutí této lhůty svolá okresní politická správa zástupce jmenované do okresních měst k ustavení se okresních (místních) komitátů, k dojednání jich organizačních a jednacíh řádů a volbě funkcionářů.

Ustavení okresního (místního) komitátu dlužno ihned oznámiti komitátu zemskému a předložití zápis o ustavující schůzi, jakož i jeden exemplář organizačního a jednacího řádu pro okresní neb místní komitát.

Zemský komitát neprodleně oznámí okresní politické správě, běre-li ustavení se okresního (místního) komitátu a jeho organizační a jednací řád na vědomí.

Každou změnu tohoto organizačního a jednacího řádu oznámiti jest zemskému komitátu a připojití opis zápisu o schůzi, v níž příslušné usnesení se stalo. Změna stane se pravoplatnou, jestliže zemský komitát do 14 dnů ode dne, kdy ho oznámení došlo, neprohlásí, že změnu nebere na vědomí.

V městech s vlastním statutem nastupuje na místo okresní politické správy obecní rada.

Organizační a jednací řád okresního (místního) komitátu musí obsahovati ustanovení o tom, který místní úřad neb ústav obstaráváti bude písemnosti a účetnictví okresního, resp. místního komitátu, při čemž budiž nejprve přihlíženo k úvěrním družstvům živnostenským a záložnám živnostenským.

Peněžní ústavy nohou se i po uplynutí lhůty v odst. 7. uvedené přihlásiti k poskytování úvěrů a jmenovati zástupce a náhradníka do okresního (místního) komitátu.

§ 11.

Zřídí-li se v některém obvodu okresní neb místní komitát a bylo-li jeho zřízení vzato zemským komitátem na vědomí, náleží jemu:

1. Organisovati a řídití úvěrovou akci ve svém obvodu;

2. vykonávati samostatně na místě zemského komitátu při jednotlivých žádostech za úvěr úkony uvedené v § 8, odst. 5., lit. a) až c). O úvěrech, které nedosáhly souhlasu ve schůzi

přítomných zástupců státu, tudíž zástupců okresní politické správy (v Praze a Liberci zemské politické správy) a berní správy, dlužno ihned podati zprávu zemskému komitétu, doloženou spisy a opisem zápisu o schůzi, a jen když zemský komitét do 14 dnů po té nepodá námitek proti povolení úvěru, platí pro úvěr tento záruka veřejných činitelů dle čl. IV., lit. a) až e) zákona ze dne 23. května 1919, čís. 276 Sb. z. a n. státu československého.

Do lhůty 14 dnů nepočítá se doprava poštovní. Podá-li zemský komitét námítky, rozhodne o povolení úvěru definitivně jeho plenární schůze neb schůze užšího výboru zemského komitétu.

Byla-li žádost o úvěr okresním (místním) komitétem zamítnuta, může se žadatel odvolati k zemskému komitétu, který vyžádá si zprávu od okresního (místního) komitétu a rozhodne s konečnou platností.

3. Podávati zemskému komitétu do 8 dnů po každé schůzi zprávu o učiněných usneseních, zejména výkaz povolených úvěrů za účelem patrnosti (§ 8, čís. 3), dále všeobecná dobrozdání a návrhy, jakož i podávati mu výroční zprávy o stavu úvěrové akce ve vlastním obvodu i jinaké zprávy a výkazy, kterých sobě zemský komitét vyžádá.

O okresních (místních) komitétách platí obdobně ustanovení § 7, odst. 3. a 5. s tou změnou, že na místo ministerstva obchodu nastupuje zemský komitét.

C. Místní peněžní ústavy úvěr poskytující.

§ 12.

Každý ústav, který se přihlásí k poskytování úvěru, jest povinen odevzdati okresní politické správě 2 výtisky tohoto organizačního řádu, opatřené prohlášením ústavu, že jsou mu jeho ustanovení známa a že se jim podrobuje.

Jeden z těchto 2 výtisků zašle okresní politická správa zemskému komitétu.

Ústav tento jest pak povinen úvěry mu přikázané poskytnouti a bdíti nad řádným jich použitím, pečovati o to, aby úroky a splátky řádně byly spláceny, směnky včas obnovovány, pojištěné placeno atd. a opatřiti vše, čeho na ochranu úvěru jest potřeba.

Ocitne-li se dlužník v prodlení, jest ústav povinen vyšetřiti, proč nebylo placeno, a shledá-li závažné důvody pro předčasnou výpověď úvěru, bez průtahu učiniti zemskému komitétu v tom směru návrh. Je-li nebezpečí v prodlení, opatříž ústav sám ihned, čeho je potřeba k zajištění pohledávky.

Každou měrou jest peněžní ústav povinen nejdéle do 30 dnů ode dne splatnosti ohlásiti zem-

skému komitétu neplacení, jakož i důvody pro sečkání dluhu, které snad dlužníkovi z vážných příčin povolil. Lhůta 30denní počíná dnem následujícím po dni splatnosti, případně po dni, kterého byla směnka postihem ústavu vrácena.

§ 13.

Nedbá-li peněžní ústav, jenž přikázaný mu úvěr poskytl, povinností jemu uložených, ručí za škodu tím způsobenou činitelům záruku poskytujícím dle občanského zákona; kromě toho může býti zemským komitétem vyloučen z účasti na úvěru a úvěry jím poskytnuté přenesou se pak na jiný ústav. Takový výrok zemského komitétu jest konečný.

VI. Řízení o žádostech.

§ 14.

Žádost o úvěr budiž podána u toho peněžního ústavu, který dle přání žadatele má úvěru poskytnouti, a to na jednotném tiskopise, jež bude míti na skladě okresní (místní) komitét.

Je-li peněžní ústav, u něhož žádost byla podána, přihlášen k akci úvěrní aneb současně se přihlašuje, postoupí tuto ihned tomu okresnímu (místnímu) komitétu, v jehož obvodu žadatel bydlí, aneb není-li ho, zemskému komitétu.

Nebyla-li žádost o úvěr peněžním ústavem přijata proto, že se peněžní ústav nepřihlásil k akci úvěrní a přihlásiti se nehodlá, obrátí se žadatel na jiný peněžní ústav k akci úvěrní přihlášený, nebo na okresní (místní) komitét.

Úvěrní družstva a živnostenské záložny v zemských svazech sdružené, předkládají žádosti u nich podané, není-li okresního neb místního komitétu, zemskému komitétu u svých svazů.

Okresní (místní) případně zemský komitét přikáže úvěr při jeho povolení tomu ústavu, kde žádost byla podána.

Pro podávání žádostí ustanovena jest propaná lhůta, která činí:

1. pro žadatele, kteří v den vyhlášení tohoto organizačního řádu jsou v občanském výdělečném povolání, jeden rok od vyhlášení řádu;

2. pro žadatele, kteří se teprve později do občanského výdělečného povolání vrátí, dva roky ode dne, kdy byl propuštěn z vojenské služby neb služby pro válečné účely.

V případech, kdy pro skutečnosti, jež nejsou v moci žadatelově, není možno, aby podnik živnostenský ihned byl obnoven neb zřízen, postačí k zachování nároku na úvěr záznam u okresního (místního) komitétu, jenž musí se státi v uvedené jednoroční neb dvouleté lhůtě.

§ 15.

V žádosti o úvěr dlužno uvést zejména:

1. jméno, povolání, stav (ženatý, svobodný, vdovec), počet dětí, den a rok narození, ro-

diště a příslušnost a nynější bydliště žadatelovo, jakož i jeho bydliště před válkou;

2. označení a sídlo podniku, pro který se úvěr požaduje;
3. zdali a jak se žadatel, nebo jeho otec neb manžel (běží-li o další provozování živnosti dle § 56, odst. 4. živnostenského řádu aneb o provozování nově opověděné živnosti svobodné, jakou zemřelý otec neb manžel provozoval) války zúčastnil a kdy se vrátil do občanského stavu;
4. zda a který podnik a jak dlouho žadatel samostatně provozoval před odchodem do služby válečné, nebo před vznikem okolností, které přivodily úpadek nebo poklesnutí podniku;
5. z jakých důvodů podnik žadatelův upadl nebo poklesl;
6. třídu a obnos daně výdělkové z podniku živnostníkovy, předepsané v posledních třech letech jeho trvání;
7. výkaz veškerého majetku (aktiv i pasiv) a příjmů žadatelových, po případě průkaz, že bylo povoleno příročí dle čl. VII. zák.;
8. velikost požadovaného úvěru a udání, kde a jakého pravidelného úvěru žadatel požívá, neb kde mu byl odepřen;
9. návrh, jaké splácení má být stanoveno a jaké jistoty žadatel nabízí;
10. průkaz o pojištění podniku se skladem i ostatním majetkem žadatelovým proti ohni;
11. účel, ke kterému má být úvěru přímo použito;
12. zdali žádá živnostník výplatu úvěru v hotovosti, nebo v surovinách, nebo v dílenském zařízení, s udáním důvodů;
13. udání, zdali a jaké veřejné pomoci se žadatel již dostalo buď ve způsobu podpory, nebo ve způsobu úvěru.

K žádosti buďtež připojeny potřebné listinné doklady, jako vojenské listiny, platební rozkazy o dani výdělkové, knihovní výtah o nemovitém majetku a hypotečních dlužích, stvrzenka na poslední pojistnou prémii a pod. Průkaz živnostenského oprávnění žadatele musí být v každém případě předložen.

§ 16.

Orgán povoláný k vyšetření žádosti (okresní či místní komitét, po případě zemský komitét) provede šetření co nejrychleji a nejvhodněji (pomocí živnostenského společenstva, místních peněžních ústavů, obchodní a živnostenské komory, obce pobytu a pod.).

Doplněná žádost budiž pak s určitým návrhem předložena orgánu úvěry povolujícímu (zpravidla okresnímu či místnímu komitétu, jinak zemskému komitétu).

VII. Opatřování prostředků k poskytování úvěru.

§ 17.

Jako pravidlo předpokládá se, že místní peněžní ústav, pověřený prováděním úvěru, bude mít k tomu dosti vlastních peněžních prostředků.

Nastane-li u místního peněžního ústavu mimořádně přece potřeba opatřit si peněžní prostředky pro úvěry výpůjčkou, poskytne je živnostenským záložnám jejich zemský svaz, jiným peněžním ústavům může je poskytnouti zemský úvěrní fond živnostenský eskontem směnek z úvěrů. Také zemské svazy živnostenských záložien opatřují si, pokud jejich vlastní prostředky nestačí, peníze pro toto odvětví svých obchodů zpravidla u Zemského úvěrního fondu živnostenského reeskontem směnek z úvěru pocházejících.

K eskontu přijímají se směnky i se šestiměsíční splatností.

Zemský úvěrní fond použije k reeskontům v první řadě zemské dotace K 1,400.000, věnované pro tento účel, jakož i k úhradě zemské záruky a úrokových příplatků, budou-li země poskytovány. Kdyby dotace tato u fondu zvláště účtovaná byla vyčerpána, opatří další prostředky provozovací bankovním úvěrem.

Všecky reeskonty směnek z úvěrů, jež byly provedeny jině než u zemského úvěrního fondu neb zemských svazů úvěrních družstev živnostenských, musí reeskontující ústav oznámiti do 3 dnů zemskému fondu živnostenskému.

VIII. Působnost zemských svazů úvěrních družstev živnostenských.

§ 18.

Působnost živnostenských družstev a záložien při úvěru soustřeďuje se v jejich zemských svazech. Zejména:

- a) zemské svazy jsou zástupci přičleněných družstev a záložien v zemském komitétu a v jeho užších výborech;
- b) z obvodů, ve kterých není okresního neb místního komitétu, předkládají se žádosti o úvěr u svazových družstev a záložien, podané zemskému komitétu příslušným svazem;
- c) rovněž předkládají se u svazů zprávy a výkazy přičleněných družstev a záložien požadované dle § 11, č. 3;
- d) živnostenská družstva a záložny zemským svazům přičleněné jsou s reeskontem směnek z úvěru odkázány výhradně na své svazy;
- e) úrokové příplatky budou svazovým družstvům a záložnám poukazovány jejich svazy.

IX. Působnost vládní.

§ 19.

Ministerstvo obchodu vykonává dozor nad činností zemského komitétu i nad pracemi zem-

ského úvěrního fondu živnostenského a zemských svazů úvěrních družstev živnostenských jakožto jeho výkonných orgánů.

X. Ručení veřejných činitelů za závazky z úvěrů (čl. IV., odst. 1., 2., 3. a 5. zák.).

§ 20.

Za závazky z úvěrů poskytnutých dle tohoto organizačního řádu ručí ústavu úvěr poskytujícímu dle čl. IV. zákona ze dne 23. května 1919, čís. 276 Sb. z. a n. státu československého:

- a) stát československý až do 50%,
- b) země až do 10%,
- c) příslušný zastupitelský okres až do 10%,
- d) příslušná obchodní a živnostenská komora až do 10%,
- e) obec až do 10%.

Města Praha a Liberec přejímají záruku pod c) uvedenou a ručí tudíž celkem do 20%.

Pro příslušnost činitelů uvedených pod a) až e) jest rozhodno sídlo živnostenského závodu, nebo sídlo hlavního závodu, pro jehož majetníka byl úvěr povolen, v den povoleného úvěru.

XI. Záruka peněžních ústavů úvěr poskytujících (čl. IV., odst. 4. zák.).

§ 21.

Zbývajících 10% záruky za úvěry poskytnuté dle tohoto organizačního řádu nese peněžní ústav, který úvěr poskytl; zřídí-li se pak společný oddělený podnik pro úvěry, sdružené ústavy podle úmluvy, a není-li jí, rukou společnou a nerozdílnou.

XII. Příplatky úrokové (čl. V. zák.).

§ 22.

Ministerstvo obchodu bylo zmocněno, aby v dohodě s ministerstvem financí povolovalo úrokové příplatky ke zlevnění úvěru. Příplatky budou uhražovány z polovice státem, ze tří desetin zemí a ze dvou desetin příslušnou obchodní a živnostenskou komorou.

Pokud poskytují se tyto úrokové příplatky z prostředků veřejných, ustanovuje ministerstvo obchodu, vyslechnuvši zemský správní výbor a obchodní živnostenské komory, v dohodě s ministerstvem financí úrokovou sazbu pro eskontování směn z úvěrů.

Zatím platí pro ústavy úvěry přímo poskytující úroková sazba 4% a úrokový příplatek 1%, pro zemský úvěrní fond živnostenský a zemské svazy úvěrních družstev živnostenských eskontní sazba nejvýše 5% bez příplatku úrokového.

Poukazování příplatků děje se pololetně na základě výkazů, jež ústavy mající na ně nárok předkládají budou zemskému komitétu.

XIII. Úlevy berní a poplatkové (čl. IX. zák.).

§ 23.

Ku podpoře úvěru (čl. I.) poskytuje se těchto úlev berních a poplatkových:

1. Veškerá právní jednání, všechny listiny, podání a úřední úkony, jichž vyžadovati budou organizace a provádění úvěru, jsou s vynětím směn a soudního řízení osvobozeny od kolkových a přímých poplatků; toto poplatkové osvobození platí zejména:

a) pro organizační statuty a jednací řády orgánů úvěru, které podle organizačního řádu (čl. III.) mají býti ustanoveny, pokud by tyto akty jakožto soukromoprávní smlouvy společenské podle všeobecných ustanovení poplatkové povinnosti byly podrobeny, dále pro společenské smlouvy ústavů peněžních, pokud takové smlouvy by byly zřízeny výhradně pro přibrání ústavů peněžních k součinnosti v úvěru, a konečně pro veškerá podání nebo právní listiny a úřední výkony, jež vyskytnou se při úředních stycích orgánů úvěru s úředními orgány autonomní a státní správy;

b) pro ona, podle všeobecných ustanovení poplatná právní jednání a právní listiny a jinaké úřední úkony (úřední ověřování a pod.) a vůbec pro veškeré, podle všeobecných ustanovení poplatné právní akty, jichž vyžadovati budou povolání úvěru, dále zaúčtování, listinné osvědčování, výplata a její potvrzení, zajištění, vkladné z knihovního zajištění úvěru a výmazné kvitance.

Pro takové právní listiny, jichž podle povahy nemusí použito býti výlučně k účelům úvěru, jest poplatkové osvobození, které se povoluje podle předchozího odstavce, podmíněčno.

Podle bodu 5. připomenutí k tarifu poplatkového zákona z 9. února 1850, č. 50 ř. z., nutno na osvobozených listinách, není-li účel vyhotovení již zjevný z jich obsahu, uvést klausuli: „Osvobozeno od kolků a poplatků dle čl. IX. zákona ze dne 23. května 1919, č. 276 Sb. zák. a nař. státu československého, o úvěru pro živnostníky válkou poškozené.“

2. Provozování úvěrních obchodů z těchto úvěrů, jež se děje ve společném podniku několika zúčastněných ústavů úvěr ten poskytujících a jež bude účetnicky samostatno, požívá výhod § 85. a § 100., odst. 11. zákona ze dne 25. října 1896, č. 220 ř. z., upraveného novelou ze dne 23. ledna 1914, č. 13 ř. z.

Tomuto společnému podniku přísluší také osvobození od 20% (všeobecné) přírážky válečné

a od přírážky rentabilitní podle čl. I., § 1., čís. 3 cís. nařízení ze dne 28. srpna 1916, č. 280 ř. z.

O společném podniku účastněných ústavů ku provozování úvěrních obchodů z úvěrů pro živnostníky válkou poškozené povede se zcela samostatný, přesný účet, který bude úplně oddělen od účetnictví podniků jednotlivých účastněných ústavů samých.

Účetní závěrky společného podniku budtež dle § 110 zákona ze dne 25. října 1896, č. 220 ř. z., i s dokladem o schválení jich a s výkazem o účasti jednotlivých ústavů předkládány každoročně příslušným vyměřovacím úřadům berním.

Dále budiž zřízena a vyměřovacímu úřadu předložena registrovaná smlouva společenská, která upravuje vzájemné právní poměry účastněných ústavů a míru účasti jich na společném podniku.

Ústavy na společném podniku účastněné, jež při zdaňování svých vlastních podniků požívají již výhod §§ 85. a 100., odst. 11. cit. zákona, nepozbývají těchto výhod, když účastnice se poskytování úvěru tohoto vcházejí v úvěrní styky s nečleny.

Článek II.

Ministru průmyslu, obchodu a živností se ukládá, aby provedl v dohodě s ministrem financí a ministrem spravedlnosti toto nařízení.

Článek III.

Nařízení toto nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Dr. Stránský v. r., v zastoupení min. předsedy.

Dr. Rašín v. r. Dr. Šrobár v. r.

Dr. Zahradník v. r. Dr. Winter v. r.

Dr. Soukup v. r. Dr. Hruban v. r.

Dr. Vrbenský v. r. Staněk v. r.

Habrman v. r. Prášek v. r.

Stříbrný v. r.

Čís. 359.

Nařízení vlády republiky Československé ze dne 27. června 1919,

jmž se stanoví organizační řád pro poskytování úvěru živnostníkům válkou poškozeným na Moravě, vyjímaje moravské enklavy ve Slezsku.

Podle zákona ze dne 23. května 1919, č. 276 Sb. zák. a nař. státu československého, se nařizuje:

Článek I.

I. Účel úvěru pro živnostníky válkou poškozené (čl. I. zák.).

§ 1.

Účelem úvěru pro živnostníky válkou poškozené jest poskytnouti příslušníkům živnostenského stavu v čl. II. uvedeným úvěrové pomoci, aby udrželi neb zřídili živnosti v těch případech, ve kterých nemohou ji dosíci dostatečnou měrou pravidelným živnostenským úvěrem.

Pod slovem „úvěr“ v dalším znění tohoto organizačního řádu dlužno rozuměti úvěr pro živnostníky válkou poškozené.

II. Okruh účastníků (čl. II. zák.).

§ 2.

Úvěru tohoto může se dostat:

- Majetníkům podniků živnostenských a obchodních, kteří již před válkou provozovali samostatně živnost, která však ve válce poklesla, nebo úplně zanikla bez jejich viny jejich službou vojenskou, službou pro válečné účely, nebo všeobecnými válečnými poměry; výjimečně též živnostníkům, kteří byli při vypuknutí války pomocníky;
- vdovám a dětem po těchto živnostnících k dalšímu provozování živnosti.

Nárok na úvěr mají vdovy a děti po živnostnících pod a) uvedených, provozuje-li se podnik dále na jejich vrub dle § 56, odst. 4. živn. řádu, aneb jestliže opověděly touž svobodnou živnost, která smrtí manžela neb otce zanikla.

III. Podmínky úvěru.

§ 3.

Ve všech případech § 2. jest účastenství v úvěru závislo na podmínce, že žadatel skutečně úvěrové pomoci potřebuje a že jí také jest hoden.

Zpravidla má tento úvěr býti omezen na takové živnosti, které zařaděny jsou do III. neb IV. třídy všeobecné daně výdělkové, aneb dle svého rozsahu budou do nich pravděpodobně zařaděny.

Živnostníci, kteří si mohou bez velkých obtíží opatřiti dostatečný úvěr pravidelný, jsou vyloučeni z tohoto úvěru; rovněž tak majetníci podniků, které již před válkou byly blízky zániku, aneb o kterých je nepochybné, že nemohou býti trvale zachovány. Pravděpodobnost úspěchu je také podmínkou úvěru dle § 2, lit. a) poslední věty.

Poskytnutý úvěr není na překážku, aby dlužník požíval pravidelného úvěru živnostenského.